

Monikanavaisten kaiutinjärjestelmien testeissä toimitus on saanut tottua raahaamaan kellariteatteriimme painavampiakin kolleja. Norjalaisen Arendalin 1723 S THX -sarja nostatti silti kunnioitusta ja lievää esihikeä, kun tekstiviesti ilmoitti rahtikirjan sisällöstä: 180 kiloa korkeatasoisia kaiutinyksiköitä – jopa ilman lattiamalleja. Arendal 1723 S -kuusikko oli lähtenyt merille.

KOTITEATTERIN RASKASSARJALAINEN

Kulutustuotevalmistajat puhelimista autoihin ja tietotekniikasta äänentoistoon ovat kautta historian soveltaneet tuotenimisäänä kryptisiä numerosarjoja, joilla ei välttämättä ole mitään tekemistä lopputuotteen ominaisuuksien kanssa. Arendal on norjalainen kaiutinvalmistaja, joka on lainannut nimensä historialliselta ja kuvankauniilta satamakaupungilta. Palkittu 1723-kaiutinsarja on ristitty sen vuoden mukaan, jolloin kylä sai viralliset kaupunkioikeudet kaupankäyntiä varten.

Hifivalmistajat ovat jo pitkään oivaltaneet, että kun kaiutinjärjestelmästä maksaa pitkälle nelinumeroisia summia, on rahoille syytä saada myös tunnepuolen vakuutus siitä, että sijoitus nostaa elämänlaatua. Arendal on panostanut kokemukseen, joka syntyy kun loppukäyttäjät nostaa uutuuttaan kiittelevän kaiuttimien ensimmäistä kertaa kuljetuslaatikostaan. Alkajaisiksi vastaan tulee pari valkoisia hansikkaita sekä muutama norjalainen voikaramelli. Tämän jälkeen käsi laskeutuu suojajaleille, ninjamaisen mustasti kiittelevälle kangaspussille, jota kaiutin ei optimiilanteessa tietenkään näe enää koskaan.

Pohjoismainen minimalismi on väkevästi läsnä kankaasta kuoriutuvien kaiuttimien muotoilussa, jossa karaktääriä luodaan hienoisilla mutta tyylikkäillä yksityiskohdilla, kuten kulmien pehmeästi pyöristetä viisteillä ja maukkaan nonchalantilla viisikulmaisella logolla. Arendalin ei tarvitse leveillä eikä pröystäillä, ja käyttäjän odotukset siirtyvät jo hiljalleen tulevaan ääninirvanaan. Ja vaikka tempu on tuntuu jo useista kotiteatterijärjestelmistä, tuntuu jämäkästi magneettien avulla paikalleen loksahava suojajalevy aina yhtä katarttiselta hetkeltä uuden äänentoistosysteemin käyttöönotossa.

Arendal-setin mukana toimitetaan myös kovakaninen, nidottu käsikirja, jossa selitetään kauniiden nelivärikuvien saatelemana se, mistä Arendalin suunnittelufilosofiaa sekä käsillä olevassa kaiutinsarjassa on todella kyse. Hyödyllisestä käsikirjasta selviää myös kaiutinyksiköiden optimaalinen sijoittelu sekä vihjeitä järjestelmän hienosäätämiseen soivassa tilassa.

Pientä, kovaa, täsmällistä

Testipenkkiin saapunut 1723 S -kokonaisuus edustaa astetta korkeampaa tasoa kotiteatterijärjestelmien mittapuulla. Uusi S-sarja on pienempiin tiloihin suunniteltu versio Arendalin kiittelystä 1723-sarjasta ja liki identtinen vanhemman sisaruksensa kanssa. Pienemmän kotelon lisäksi ala- ja keskitaajuuksista vastaavat elementit ovat supistuneet kahdeksantuumaisista 6,5 tuuman halkaisijaan. Valmistaja vakuuttaa, ettei S-sarjassa ole kyseessä äänenlaadullinen kompromissi vaan toivottu palvelus niille, joiden kuuntelutilaan kahdeksantuumaisilla elementeillä varustettu 1723 oli yksinkertaisesti liikaa.

Vaikka koko on pienempi, ei kyse ole millään mittapuulla huvijelusarjasta. Arendal edustaa vakavasti otettavaa hifiä, joka käy ilmi jo tuotteen painosta. Etukaiuttimet painavat liki 19 kiloa kapaleelta, ja subwoofer vaati siirtämiseen kahden miehen voimat. Kaiuttimien raskaus selittyy kotelo materiaalina käytetystä hdf-kuitulevystä. Hdf, high density fiberboard on hienojakoisempaa, tiiviimpää ja raskaampaa kuin yleisemmin käytetty mdf, medium density fiberboard.

”Soundi painaa”, kuului nyrkkisäntö vanhan

koulukunnan rock-muusikoiden keskuudessa. Ennen tämä tarkoitti tietenkin laadukkaan muuntajan vaatimaa metallia, joka teki laadukkaasta vahvistimesta myös fyysisesti raskaan. Vaikka nykyään on mahdollista tehdä ainakin jossain määrin kelvöllisiä virtalähteitä myös kevyemmin, on kevyt kotelo myös nykyaikaisilla materiaaleilla edelleen lähtökohtaisesti jämerää rakennetta alttiimpi epätoivotuille resonansseille. Arendal ei ole säästellyt kotelomateriaaleissa, mikä maksaa itsensä takaisin häiriöttömänä ja tasaisena toistovasteena.

Ääni menee kaiuttimiin sisään rhodium-päällysteisen liitäntälevyn kautta. Rhodium on johtavuusominaisuuksiltaan huippulaatua, ja se kestää myös rasiusta kultaa ja kuparia paremmin. Jokainen 1723 S -sarjan passiivinen kaiutin tarjoaa option kaksoisjohdotukselle ja hyväksyy kaikki yleisimmin käytetyt liitinstandardit.

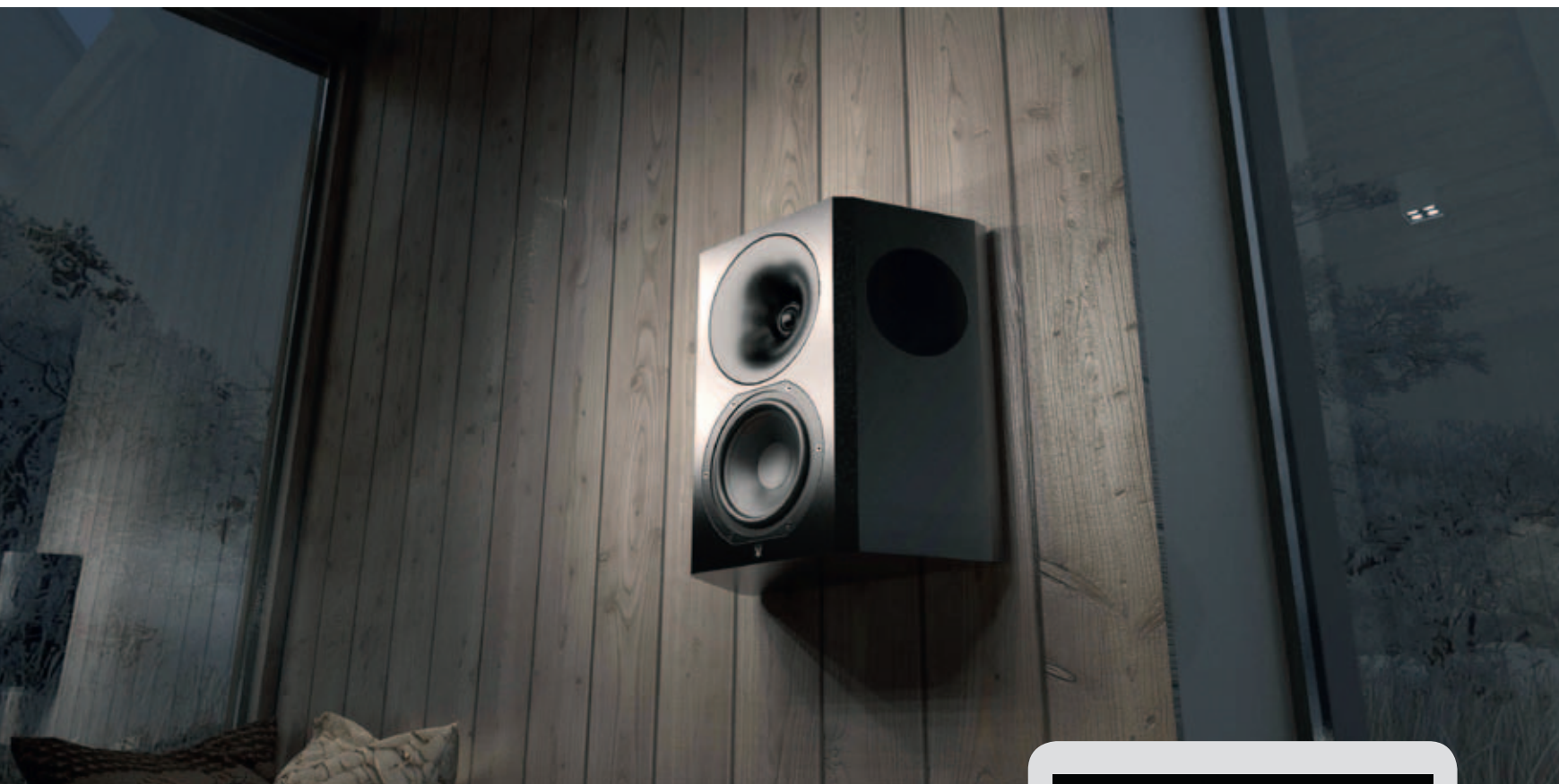
Kolme kovaa edessä

Pääkaiuttimina testissä oli pari mattamustia 1723 Monitor S -yksiköitä sekä niiden välissä keskikanava ajanut 1723 Center S. Molemmissa malleissa on kaksi 6,5 tuuman basso-keskiäänielementtiä sekä niiden väliin sijoitettu 28-millinen diskantti-elementti Arendalin kiitettyllä aallonsuuntaimella.

Norjalaisen Arendalin uusi S-sarja on pienempiin tiloihin suunniteltu versio valmistajan kiitellystä 1723-sarjasta. Vaikka uutuussarjan koko on pienempi, ei kyse ole millään mittapuulla kevyestä paketista. Arendal edustaa vakavasti otettavaa hifiä, joka käy ilmi jo tuotteiden massasta. Jo pelkät 1723 S Monitor -etukaiuttimet (kuvassa) painavat liki 19 kiloa kappaleelta.

Monitor S- ja Center S -mallit ovat funktionaalisesti identtisiä, ja yksittäin myytävän Centerin ero pareina toimitettavaan Monitoriin on ainoastaan valmistajan logon esteettisessä sijoittelussa Monitorin ollessa tarkoitettu vertikaaliseen, Centerin horisontaaliseen asennukseen.

Etukaiuttimien diskanttitoisto on kuuntelussa raikas ja täsmällinen. THX-sertifikaatin vahvistama äänikuvan tasalaatuisuus toimii myös käytännössä, ja Arendalin kiitely diskanttitorvi tarjosi vääristymättömän ja helkkyvän responsiivisen ylätaajuustoiston kotiteatterimme jokaisessa kolkassa.

Vaikka 5.1-kanavaisen järjestelmän testissä kotiteatteriominaisuudet ovat itsestäänselvänä kärkenä, on meillä ilo todeta Arendalin suoriutuvan kiitettävien arvosanojen myös kaksikanavaisesta musiikin toistosta.

Etukaiuttimien kotelon takaa löytyy refleksi-putki, jonka saa suljettua mukana toimitettavalla vaahtomuovitulpalla. Monitor S on jalustakaiuttimiksi suuri, ja täten siinä riittää auktoriteettia myös matalien taajuuksien uskolliseen toistoon.

Kotiteatterikäytössä kolmen identtisen etukaiuttimen hyödyt tulivat oitis ilmeisiksi. Äänenväri on koko etuseinämän osalta yhtenäinen ja eheä, ja ääni paikallistuu juuri sinne minne rautainen ammattilainen on sen miksaushuoneessaan sijoittanut.

Selustamme on turvattu

Arendal 1723 S -malliston surround-yksiköt on toteutettu valmistajaltaan TriAxial-nimen saaneella koteloratkaisulla. Katkaistun pyramidin päätyprofiililla rakennetun kaiuttimen etulevyssä 1723 S -sarjan etukaiuttimista tutut luottoelemen-

Arendal 1723 S -malliston surround-yksiköt on toteutettu valmistajaltaan TriAxial-nimen saaneella koteloratkaisulla. Katkaistun pyramidin päätyprofiililla rakennetun kaiuttimen etulevyssä seisovat 6,5 tuuman basso-keskiääninen sekä 28 millimetrin diskantti aallonsuuntaimella. Pyramidin sivuilla puolestaan on neljän tuuman laajakaistaelementit, jotka vastaavat äänen levittämisestä tasaisesti ympäri tilaa.

tit: 6,5 tuuman alakerta sekä 28 millimetrin diskantti aallonsuuntaimella. Pyramidin sivuilla puolestaan on isoveljestä, 1723 Surroundista (ilman S:ää) tutut neljän tuuman laajakaistaelementit, jotka vastaavat äänen levittämisestä tasaisesti ympäri tilaa.

Arendalin tarjoilema surround-vaikutelma on kirkas ja läpinäkyvä, ja se täyttää kuuntelualueen selustan hermeettisesti. Koteloratkaistu surround-käytössä oivallinen, ja kolmisuuntaavalla rakenteella on onnistuttu välttämään joidenkin monopolisten kotiteatterijärjestelmien hieman pistemäisesti kohdistuva takakaiutintoisto.

Muista sarjan kaiuttimista poiketen surround-kaiuttimien kotelo on suljettu. Kuulokuva ei ole silti diskanttinen vaan päinvastoin hyvin tasapainoinen myös taka-alueilta. Harvoimpa takakaiuttimilta tulee sitä paitsi kaivanneeksi diskobassoa, josta Arendalin tapauksessa huolehtii setin raskain pelaaja.

Musta laatikko puhuu

Kotiteatterijärjestelmien perustavanlaatuisen ero vertailussa elokuvateattereiden äänentoistoon on useimmiten erilaisessa lähestymisessä alataajuuksi-

THX-sertifikaatti

Arendal 1723 S THX -sarja on paremmin valkokankaalta tutun THX-sertifioinnin läpäissyt tuote. Lucasfilmin kehittämän sertifioinnin 400 erilaista mittausta varmistavat kaiuttimien taajuusvasteen tasaisuuden, suuntaavuuden yhteneväisyyden ilman kuuntelutilassa ilmenevää kampsuodattumista sekä dynaamisen skaalan säröttömän toiston tarkasti määriteltyjen akustisten parametrien mukaan. Yhtenä päätavoitteista on yhtäläisen ja häiriöttömän toiston varmistaminen tilan ihanteellisen kuuntelupisteen lisäksi salin jokaisella istuimella. Valmistaja painottaa, että vaikka THX yhdistetään ennen muuta elokuvaääneen, palvelee THX Ultra -sertifikaatti yhtä lailla niin musiikin kuuntelijaa kuin kotiteatteriharrastajaa.

en toistoon. AVPlusin testipenkin läpi ja ali on kulkenut useita hyväsoundisia subwoofereita, joiden pehmeä jäntevyys on ollut perusteltu lisä musiikin kuunteluun, mutta jotka silkan fyysisen kokonsa puolesta jäävät paitsi siitä alimmasta oktaavista, joka elokuvan katsojaa kiinnostaa. Arendal 1723 Subwoofer 1.5:n hieman alta 14-tuumainen elementti on upotettu 48 kiloa painavaan koteloon, jota ei enää tuosta vain piiloteta sohvalla.

Arendal 1723 S THX

Lisätiedot: www.arendalsound.eu				
	1723 Monitor S THX	1723 Center S THX	1723 Surround S THX	1723 Subwoofer 1.5
Hinta:	1 599 € / pari	799 € / kpl	1 299 € / pari	1 199 € / kpl
Toimintaperiaate	Kaksitie-jalustakaiutin	Keskikaiutin	Surround-kaiutin	Aktiivinen subwoofer
Diskantti	28mm	28mm	28mm	-
Basso-keskiääni	2 x 6,5"	2 x 6,5"	6,5" + 2 x 4" sivuelementit	13,8"
Vahvistin	-	-	-	Avalanche 500DSP, 500W RMS
Jakotaajuus	1 500 Hz	1 500 Hz	200 Hz / 1 500 Hz	Säädettävä
Nimellisimpedanssi	4 Ohm	4 Ohm	4 Ohm	-
Mitat (k x l x s)	57 x 24,5 x 32 cm	24,5 x 57 x 32 cm	38,5 x 37,1 x 17,5 cm	62,5 x 45 x 55 cm (+1 cm kumijalat)
Paino	18,7 kg	18,7 kg	13,7 kg	48,1 kg
Väri vaihtoehdot	Kiiltävä musta, kiiltävä valkoinen, mattamusta, mattavalkoinen			

Aktiivisen subwooferin massiivinen 500 watin päätevahvistin puskee tilaan alimman oktaavin ylivoimaa, joka on luonteeltaan härkämäisen voimakas ja toisaalta pyydettyä lauhkea kuin lehmän nuolaisu kesäyössä. Tässä on subwoofer, jonka ytimestä löytyy itsevarmuutta ja suorituskykyä sekä synkkää uhkaavuutta. Kyseessä on kaiutinyksikkö, jonka seurassa toimittaja uskaltaisi kävellä vihellellä läpi öisen Sörkän rantakatujen.

Subwooferin kotelon alalaidassa sijaitsee 35 senttimetriä leveä refleksiportti, jonka saa totutusti tukittua mukana toimitettavalla vaahtomuovitulpalla. Suljetulla refleksiportilla saavutetaan hallitumpi taajuusvaste ja hienostuneempi dynaaminen toisto. Avoimella portilla taajuusvasteen käyrä piirtyy jopa 18 hertsiin asti, mikä ylittää ihmiskorvan auditiivisen kynnyksen alle. Tämä on aivan perusteltua, sillä etenkin elokuvakokemusta arvioidessa korvan ohella yhtä tärkeä aistielin on rintakehä. Arendal keskustelee bassotoistosta tarvittaessa suoraan hengityselinten kanssa.

Vaikka kotiteatterissamme on ollut hienoja ja ansioituneita alataajuuskaiuttimia, asettaa Arendalin massiivinen musta laatikko uuden referenssipisteen bassotoiston arviointiin. Silkan voiman lisäksi kunnioitettavaa on subwooferin musikaalisuus. Paitsi väkevä, on 1723 myös hyvin koulutettu, ja se tekee juuri sen mitä pyydetään, kun pyydetään, kiittää, kumartaa ja poistuu. Subwoofer pysyy pois parrasvaloista, kun estradilla on joku tärkeämpi, ja jyrähtää kun ääniteknikko on suunnitellut alataajuuksia jälleen efektiivisesti käytettävän. ■

Arendal 1723 Monitor S- ja Center S -mallit ovat funktionaalisesti identtisiä, ja yksittäisesti myytävän Centerin ero pareina toimitettavaan Monitoriin on ainoastaan valmistajan logon esteettisessä sijoittelussa. Monitor on tarkoitettu vertikaaliseen, Center horisontaaliseen asennukseen.

Subwooferin takapaneelistä voi säätää portaattomasti vaihetta, vahvistusta ja jakotaajuutta. Ääni kulkee sisään rca:n tai xlr:n kautta. Itse elementti on suunnattu edestäpäin katseltuna oikealle.

Huumaavaa täsmällisyyttä

Arendal on vakavasti otettavan hifin asialla, mikä käy ilmi 1723 S -sarjan jokaisesta kaarteesta, viisteestä ja äänentoistollisesta nyanssista. Surround-äänikuvan uskollisuus ja täsmällisyys on esimerkiksi nöyrää mutta tarvittaessa briljanttia. Diskantti helähtää aallonsuuntaimesta nopean läsnäolevana, ja keskitaajuudet saavat kuulijan hetkittäin unohtamaan kyseessä olevan äänentoistojärjestelmän lainkaan. Kun tämän kaiken yhdistää vakuuttavimpaan subwooferiin, mitä kotiteatterillamme on ollut kunnia tervehtiä, voi Arendal 1723 S:n todeta olevan eräs hintaluokkansa vakuuttavimpia kotiteatterijärjestelmiä. Suosittelemme!

- ↑ + Jäntevä ja ulottuva bassotoisto
- + Hyvä säädettävyyys
- + Jämäkkä rakenne ja selkeä äänikuva
- ↓ - Ei mainittavia miinuskuja!